

คำวินิจฉัยของ นายจิระ บุญพจนสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๒/๒๕๔๘

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๘

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาติประชาธิปไตย

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๗ ความว่า พรรคชาติประชาธิปไตยได้รับการจัดสรรเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๔๖ ตามโครงการหาสมาชิกเพิ่ม จำนวน ๑,๔๗๓,๐๐๐ บาท และโครงการอบรม ผู้ปฏิบัติงานระดับสูง จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท พรรคชาติประชาธิปไตยได้จัดส่งรายงานการใช้จ่ายเงิน สนับสนุนตามโครงการหาสมาชิกเพิ่ม จำนวน ๑,๔๗๓,๐๐๐ บาท ได้แก่ สำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๒๕๐/๑๔๕๐๑ ๐๒๕๓/๑๔๕๐๑ ๐๒๕๘/๑๔๕๓๑ ๐๓๐๓/๑๕๑๑๔ ๐๓๐๓/๑๕๑๔๘ ๐๓๐๘/๑๕๓๖๕ ๐๓๐๖/๑๕๒๕๕ ๐๓๐๑/๑๕๐๒๕ ๐๓๐๓/๑๕๑๑๓ ๐๓๐๓/๑๕๑๕๐ และ ๐๓๐๖/๑๕๒๕๔ รวม ๑๑ ฉบับ ซึ่งออกโดยบริษัท ไปติมาดี จำกัด (โรงแรม แกรนด์ ทาวเวอร์ อินน์ กรุงเทพฯ ฯ) กับได้จัดส่งเอกสารประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนตามโครงการ อบรมผู้ปฏิบัติงานระดับสูง จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ได้แก่ สำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๒๕๔/๑๔๖๕๑ และ ๐๒๕๔/๑๔๖๕๒ รวม ๒ ฉบับ ซึ่งออกโดยบริษัท ไปติมาดี จำกัด ยื่นต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๗ ตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารประกอบรายงานการใช้จ่ายเงิน สนับสนุนพรรคชาติประชาธิปไตยดังกล่าวแล้ว พบว่า เอกสารประกอบรายงานการใช้จ่ายเงิน สนับสนุนทั้งสองโครงการดังกล่าวไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงได้มี หนังสือถึงสำนักงานสรรพากร ภาค ๑ ขอให้ตรวจสอบใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี ซึ่งออกโดย บริษัท ไปติมาดี จำกัด ว่าเป็นเอกสารที่ถูกต้องหรือไม่ ซึ่งสำนักงานสรรพากร ภาค ๑ ได้แจ้งผล การตรวจสอบเอกสารประกอบการรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนทั้งสองโครงการดังกล่าว สำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้งได้นำผลการตรวจสอบเอกสารประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุน ทั้งสองโครงการของสำนักงานสรรพากร ภาค ๑ เปรียบเทียบกับเอกสารประกอบรายงานการใช้จ่ายเงิน สนับสนุนโครงการดังกล่าวของพรรคชาติประชาธิปไตยแล้ว พบว่า จำนวนเงินไม่ตรงกัน นายทะเบียน

พรรคการเมืองจึงขอให้บริษัท ไปดีมาดี จำกัด จัดส่งสำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี จำนวน ๑๓ ฉบับดังกล่าว พร้อมทั้งให้พรรคชาติประชาธิปไตยจัดส่งต้นฉบับใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี จำนวน ๑๓ ฉบับดังกล่าวภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันได้รับหนังสือของนายทะเบียนพรรคการเมือง แต่บริษัท ไปดีมาดี จำกัด ได้ชี้แจงว่าสามารถจัดส่งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองได้เพียง ๑๒ ฉบับ เพราะเหตุว่าเอกสารใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เลขที่ ๐๒๕๐/๑๔๕๐๑ ทางโรงแรมไม่สามารถจัดหาให้ได้ เนื่องจากทางโรงแรมมีใบกำกับภาษี เล่มที่ ๐๒๕๐ สิ้นสุด ที่เลขที่ ๑๔๕๐๐ และเริ่มใบกำกับภาษีใหม่ เล่มที่ ๐๒๕๑ เลขที่ ๑๔๖๐๑ ฉะนั้น ทางโรงแรมจึงไม่มีใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่ ๐๒๕๐ เลขที่ ๑๔๕๐๑ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งขอให้ตรวจสอบ และใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๓๐๑/๑๕๐๒๕ ซึ่งบริษัท ไปดีมาดี จำกัด ได้ออกให้แก่ MR. SUN AI FANG เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๖ นั้น ซึ่งตรงกับผลการตรวจสอบของสำนักงานสรรพากร ภาค ๑ นำเชื่อว่าพรรคชาติประชาธิปไตยอาจแก้ไขเพิ่มเติมข้อความในใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษีดังกล่าว ให้ผิดไปจากใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๓๐๑/๑๕๐๒๕ ที่ระบุว่าออกให้โดยบริษัท ไปดีมาดี จำกัด ข้างต้น ในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง พรรคชาติประชาธิปไตย ได้มีหนังสือชี้แจงต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองสรุปได้ ดังนี้

๑. พรรคชาติประชาธิปไตยได้คัดค้านหาต้นฉบับใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี จำนวน ๑๓ ฉบับแล้ว ไม่พบเอกสารดังกล่าว จึงได้ให้นายชาญชัย วิบูลย์ธนรงค์ รองเหรียญกษาปณ์ ไปแจ้งความที่สถานีตำรวจนครบาลบางเขน เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ว่าใบสำคัญหาย

๒. พรรคชาติประชาธิปไตยได้มีหนังสือถึง บริษัท ไปดีมาดี จำกัด (โรงแรม แกรนด์ ทาวเวอร์ อินน์ กรุงเทพฯ ฯ) เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เพื่อขอสำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี ตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๔๖ ถึง ธันวาคม ๒๕๔๖ ซึ่งได้รับสำเนาใบเสร็จ/ใบกำกับภาษีจากบริษัท ไปดีมาดี จำกัด มาจำนวน ๑๑ ฉบับ และได้ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งแล้ว

๓. พรรคชาติประชาธิปไตย ได้ชี้แจงว่าการรายงานค่าใช้จ่ายการหาสมาชิกเพิ่ม ปี ๒๕๔๖ นั้น มีค่าเอกสาร ๖๖,๐๐๐ บาท และค่าพาหนะผู้มาประชุม ๒๘๗,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๓๕๓,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินค่าใช้จ่ายจริง ๘๖๖,๖๑๑.๒๔ บาท หากลบออกจากยอดเงินที่ได้รับการสนับสนุนจำนวน ๑,๔๗๓,๐๐๐ บาท แล้วคงเหลือ ๕๐๖,๓๘๘.๗๖ บาท เงินจำนวนที่เหลือนี้พรรคชาติประชาธิปไตย รับผิดชอบจะส่งคืนให้กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง จะให้คืนเมื่อใดขอให้แจ้งให้พรรคทราบ เพื่อจะได้โอนเงินคืน

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารนำมาเปรียบเทียบเป็นตารางได้ความ
ดังนี้

ลำดับที่	เล่มที่/เลขที่ ใบเสร็จรับเงินฯ ที่พรรคใช้ ประกอบรายงาน (ม.๖๒)	เอกสารประกอบ รายงานการใช้จ่าย เงินสนับสนุน ของพรรคฯ ตาม ม. ๖๒ (บาท)	ผลการตรวจสอบ ของ สนง.สรรพากร ภาค ๑ (บาท)	เอกสารประกอบ การชี้แจง ของบริษัทฯ (บาท)	เอกสารประกอบ การชี้แจง ของพรรคฯ (บาท)
๑	๐๒๕๐/๑๔๕๐๑	๓๒๐,๐๐๐	*ตรวจสอบไม่พบ	ไม่มีใบเสร็จรับเงิน/ ใบกำกับภาษีเล่มที่/ เลขที่นี้ เนื่องจาก ใบกำกับภาษีเล่มที่ ๐๒๕๐ สิ้นสุดที่เลขที่ ๑๔๕๐๐	*ไม่ชี้แจง
๒	๐๒๕๓/๑๔๘๐๑	๒๔๐,๐๐๐	๔๐,๘๐๐.๐๐	๔๐,๘๐๐	๔๐,๘๐๐
๓	๐๒๕๘/๑๔๘๓๑	๘๐,๐๐๐	๓,๒๓๓.๘๓	๓,๒๓๓.๘๓	๓,๒๓๓.๘๓
๔	๐๓๐๓/๑๕๑๑๔	๘๕,๐๐๐	๑๓๖.๕๕	๑๓๖.๕๕	๑๓๖.๕๕
๕	๐๓๐๓/๑๕๑๔๘	๘๐,๐๐๐	๕๖๔.๐๐	๕๖๔	๕๖๔
๖	๐๓๐๘/๑๕๓๖๕	๕,๐๐๐	๓,๘๕๒.๖๖	๓,๘๕๒.๖๖	๓,๘๕๒.๖๖
๗	๐๓๐๖/๑๕๒๕๕	๘๐,๐๐๐	๑,๕๐๐.๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐
๘	๐๓๐๑/๑๕๐๒๕	๕๕,๐๐๐	* ๓,๐๓๔.๐๐ MR.SUN AI FANG	* ๓,๐๓๔.๐๐ MR.SUN AI FANG	*ไม่ชี้แจง
๙	๐๓๐๓/๑๕๑๑๓	๕๕,๐๐๐	๕๒๕.๖๕	๕๒๕.๖๕	๕๒๕.๖๕
๑๐	๐๓๐๓/๑๕๑๕๐	๕๕,๐๐๐	๕,๘๒๖.๑๕	๕,๘๒๖.๑๕	๕,๘๒๖.๑๕
๑๑	๐๓๐๖/๑๕๒๕๔	๕๕,๐๐๐	๒๔,๐๐๐.๐๐	๒๔,๐๐๐	๒๔,๐๐๐
๑๒	๐๒๕๔/๑๔๖๕๒	๑๐๕,๕๒๕.๐๖	๑๒๔,๘๐๐.๐๐	๑๒๔,๘๐๐	๑๒๔,๘๐๐
๑๓	๐๒๕๔/๑๔๖๕๑	๑๕๘,๕๓๓.๕๔	๑๕๘,๕๓๓.๕๔	๑๕๘,๕๓๓.๕๔	๑๕๘,๕๓๓.๕๔
รวม		๑,๓๓๔,๔๕๕	๓๖๖,๕๓๐.๘๒	๓๖๖,๕๓๐.๘๒	๓๖๓,๘๕๖.๘๒
ส่วนต่าง			๑,๐๐๗,๙๒๘.๑๘	๑,๐๐๗,๙๒๘.๑๘	๑,๐๐๐,๖๐๒.๑๘

จากตารางดังกล่าวพบว่า

(๑) ใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๒๕๐/๑๔๕๐๑ ไม่สามารถตรวจสอบพบ และใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๓๐๑/๑๕๐๒๕ เป็นใบเสร็จที่ออกให้กับ MR. SUN AI FANG มิใช่ออกให้พรรคชาติประชาธิปไตย แต่พรรคชาติประชาธิปไตยได้ใช้เอกสารใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี ทั้ง ๒ ฉบับ นั้น เป็นหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนประจำปี ๒๕๕๖ ตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

(๒) การชี้แจงของพรรคชาติประชาธิปไตย ไม่น่าเชื่อถือ เพราะเหตุว่าเอกสารการเงิน พรรคการเมืองต้องเก็บรักษาไว้มีกำหนด ๑๐ ปี ประกอบกับการรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของ พรรคชาติประชาธิปไตยในรอบปี ๒๕๕๖ ตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ หัวหน้าพรรคชาติประชาธิปไตยได้ลงนามด้วยตนเอง และ สำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษีต่าง ๆ มีเหรียญกษาปณ์ของพรรคชาติประชาธิปไตย ลงนามรับรอง สำเนาถูกต้องทุกฉบับ และพรรคชาติประชาธิปไตยไม่สามารถชี้แจงเหตุผลที่ใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี ที่มีจำนวนเงินเกินความจริงจำนวน ๒ ฉบับได้

จำนวนเงินที่ตรวจสอบจากใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี ที่พรรคชาติประชาธิปไตยรายงาน ตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มากกว่า จำนวนเงินที่จ่ายให้บริษัท ไปดีมาดี จำกัด เป็นจำนวนเงิน ๑,๐๑๐,๖๐๒.๑๘ บาท

(๓) เมื่อเปรียบเทียบใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี ที่พรรคชาติประชาธิปไตยได้จัดส่งมา ในรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ กับใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี ที่บริษัท ไปดีมาดี จำกัด ส่งมา พบว่า มีการแก้ไขตัวเลขจำนวนเงินให้มากกว่าความเป็นจริง และมีการใช้ใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษีปลอม ๒ ฉบับ คือ เล่มที่/เลขที่ ๐๒๕๐/๑๔๕๐๑ และ ๐๓๐๑/๑๕๐๒๕

นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคชาติประชาธิปไตย ได้รายงานการ ใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี ๒๕๕๖ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ซึ่งเป็นการ ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นเหตุให้ต้องถูกยุบพรรคตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรค ชาติประชาธิปไตย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองแล้วมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ และได้ส่งสำเนาคำร้องให้พรรคชาติประชาธิปไตยยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

พรรคชาติประชาธิปไตย ยื่นคำชี้แจงและได้ขอแก้ไขเพิ่มเติมคำชี้แจงสรุปเป็นประเด็นข้อกฎหมาย และข้อเท็จจริงดังนี้

ข้อกฎหมาย พลตำรวจเอก วาสนา เพิ่มลาภ ในฐานะส่วนตัวไม่สามารถยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้วินิจฉัยและมีคำสั่งยุบพรรคชาติประชาธิปไตยได้ เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ กำหนดว่า ผู้ที่จะยื่นคำร้องให้ยุบพรรคการเมืองได้นั้นต้องเป็นนายทะเบียนพรรคการเมือง แต่พลตำรวจเอก วาสนา ฯ ไม่ได้ทำในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมือง แต่ทำในฐานะส่วนตัว

ข้อเท็จจริง ในเรื่องแผนงานและโครงการที่พรรคได้รับเงินสนับสนุนไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายที่ใช้จ่ายไป พรรคต้องให้กรรมการบริหารของพรรคเสียดุลออกค่าใช้จ่ายไป แล้วลงบัญชีเป็นหลักฐานการใช้จ่ายเงิน แต่ทางสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องการใบเสร็จรับเงินเป็นหลักฐานประกอบคำชี้แจง และพรรคชาติประชาธิปไตยยืนยันว่าได้ดำเนินการไปโดยถูกต้องตามกฎหมายแล้ว

ในชั้นพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ทั้งผู้ร้องและผู้ถูกร้องชี้แจงและแถลงปิดคดีมีสาระสำคัญอย่างเดียวกับคำร้องและคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาที่ได้เสนอไว้เป็นลายลักษณ์อักษรต่อศาลรัฐธรรมนูญ

ความละเอียดของคำร้องและคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาปรากฏตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ (คำวินิจฉัยกลาง) แล้ว

มีปัญหาต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า พลตำรวจเอก วาสนา เพิ่มลาภ มีอำนาจร้องขอให้ยุบพรรคชาติประชาธิปไตยตามข้ออ้างของผู้ถูกร้องหรือไม่ และมีเหตุยุบพรรคชาติประชาธิปไตยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ ประกอบด้วยมาตรา ๖๕ วรรคสอง ตามคำร้องของผู้ร้อง หรือไม่

บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง**รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐**

มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง บัญญัติว่า “ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และเป็นนายทะเบียนพรรคการเมือง”

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๖๒ บัญญัติว่า “พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป”

มาตรา ๖๕ บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๑.๓๗

(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือ มาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

๑.๓๗”

พิเคราะห์แล้ว ปัญหาข้อกฎหมายที่ว่า พลตำรวจเอก วาสนา เพิ่มลาภ มีอำนาจร้องขอให้ยุบพรรคชาติประชาธิปไตยเป็นคดีนี้หรือไม่ก่อนตามคำร้องลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นคำร้องเริ่มต้นคดีของผู้ร้อง ระบุสถานะของผู้ร้องในหน้าที่ ๑ ว่า “พลตำรวจเอก วาสนา เพิ่มลาภ ประธานกรรมการการเลือกตั้ง (นายทะเบียนพรรคการเมือง) ผู้ร้อง” และระบุท้ายคำร้องในหน้าที่ ๕ ว่า “พลตำรวจเอก วาสนา เพิ่มลาภ ประธานกรรมการการเลือกตั้ง นายทะเบียนพรรคการเมือง ผู้ร้อง”

พลตำรวจเอก วาสนา เพิ่มลาภ ลงลายมือชื่อในฐานะผู้ร้องไว้ เห็นได้ว่า พลตำรวจเอก วาสนา เพิ่มลาภ ยื่นคำร้องในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมือง ซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง ซึ่งบัญญัติให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นนายทะเบียนพรรคการเมือง และเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง ซึ่งบัญญัติให้นายทะเบียนพรรคการเมืองเป็นผู้มีอำนาจเสนอคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๖๒ ของพระราชบัญญัติเดียวกัน ฉะนั้น จึงฟังว่าพลตำรวจเอก วาสนา เพิ่มลาภ ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมือง ไม่ใช่ในฐานะส่วนตัวดังข้ออ้างของผู้ถูกร้อง พลตำรวจเอก วาสนา เพิ่มลาภ ในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมือง จึงมีอำนาจยื่นคำร้องได้

ปัญหาที่จะพิจารณาต่อไปมีว่า มีเหตุขบพรรคชาติประชาธิปไตย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ ประกอบด้วยมาตรา ๖๕ วรรคสอง ตามคำร้องของผู้ร้องหรือไม่

ข้อเท็จจริงที่ไม่โต้แย้งกันได้ในเบื้องต้นดังนี้

๑. พรรคชาติประชาธิปไตยได้รับการจัดสรรเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๕๖ ตามโครงการหาสมาชิกเพิ่ม จำนวน ๑,๔๗๓,๐๐๐ บาท และโครงการอบรมผู้ปฏิบัติงาน ระดับสูง จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท

๒. พรรคชาติประชาธิปไตยได้จัดส่งรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนตามโครงการหาสมาชิกเพิ่ม จำนวน ๑,๔๗๓,๐๐๐ บาท ได้แก่ สำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๒๕๐/๑๔๕๐๑ ๐๒๕๓/๑๔๕๐๑ ๐๒๕๘/๑๔๕๓๑ ๐๓๐๓/๑๕๑๑๔ ๐๓๐๓/๑๕๑๔๘ ๐๓๐๘/๑๕๓๖๕ ๐๓๐๖/๑๕๒๕๕ ๐๓๐๑/๑๕๐๒๕ ๐๓๐๓/๑๕๑๑๓ ๐๓๐๓/๑๕๑๕๐ และ ๐๓๐๖/๑๕๒๕๔ รวม ๑๑ ฉบับ ซึ่งออกโดยบริษัท ไปติมาติ จำกัด (โรงแรม แกรนด์ ทาวเวอร์ อินน์ กรุงเทพฯ) กับได้จัดส่งเอกสาร ประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนตามโครงการอบรมผู้ปฏิบัติงานระดับสูง จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ได้แก่ สำเนา ใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๒๕๔/๑๔๖๕๑ และ ๐๒๕๔/๑๔๖๕๒ รวม ๒ ฉบับ ซึ่งออกโดยบริษัท ไปติมาติ จำกัด ยื่นต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๖ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ตามคำชี้แจงของนายสมศักดิ์ สุริยมงคล ผู้อำนวยการสำนักบริหารการสนับสนุนโดยรัฐ ผู้แทนนายทะเบียนพรรคการเมือง ประกอบคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง ว่าจากการสุ่มตรวจสอบเอกสารที่ผู้ถูกร้องส่งประกอบรายงานใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคในรอบปี ๒๕๔๖ พบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับความถูกต้องของใบเสร็จรับเงินที่อ้างว่าได้มีการจ่ายเงินไปหลายใบ ดังนี้

เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินสนับสนุน ฯ ตามโครงการหาสมาชิกเพิ่ม ผู้ถูกร้องได้จัดส่งสำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๒๕๐/๑๔๕๐๑ ๐๒๕๗/๑๔๕๐๑ ๐๒๕๘/๑๔๕๗๑ ๐๓๐๓/๑๕๑๑๔ ๐๓๐๓/๑๕๑๔๘ ๐๓๐๘/๑๕๓๖๕ ๐๓๐๖/๑๕๒๕๕ ๐๓๐๑/๑๕๐๒๕ ๐๓๐๓/๑๕๑๑๓ ๐๓๐๓/๑๕๑๕๐ และ ๐๓๐๖/๑๕๒๕๔ รวม ๑๑ ฉบับ ซึ่งออกโดยบริษัท ไปดีมาดี จำกัด (โรงแรมแกรนด์ ทาวเวอร์ อินน์ กรุงเทพ ฯ) เป็นหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุน ฯ ประจำปี ๒๕๔๖ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินดังกล่าวแล้ว พบว่า เอกสารดังกล่าวไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง นายทะเบียนพรรคการเมือง จึงได้มีหนังสือถึงสำนักงานสรรพากร ภาค ๑ และบริษัท ไปดีมาดี จำกัด (โรงแรม แกรนด์ ทาวเวอร์ อินน์ กรุงเทพ ฯ) เพื่อตรวจสอบ ผลการตรวจสอบปรากฏว่า บริษัท ไปดีมาดี จำกัด ได้ชี้แจงว่า เอกสารใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เลขที่ ๐๒๕๐/๑๔๕๐๑ ไม่สามารถจัดหาให้ได้ เนื่องจากทางโรงแรมมิใบกำกับภาษี เล่มที่ ๐๒๕๐ สิ้นสุดที่เลขที่ ๑๔๕๐๐ และเริ่มใบกำกับภาษี เล่มที่ ๐๒๕๑ เลขที่ ๐๔๖๐๑ ฉะนั้น โรงแรมจึงไม่มีใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่ ๐๒๕๐ เลขที่ ๑๔๕๐๑ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งขอให้ตรวจสอบ สำหรับใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๓๐๑/๑๕๐๒๕ ทางบริษัท ไปดีมาดี จำกัด ชี้แจงว่าได้ออกให้แก่ MR. SUN AI FANG เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๖ ซึ่งตรงกับผลการตรวจสอบ ของสำนักงานสรรพากร ภาค ๑ ส่วนเอกสารสำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๒๕๗/๑๔๕๐๑ ๐๒๕๘/๑๔๕๗๑ ๐๓๐๓/๑๕๑๑๔ ๐๓๐๓/๑๕๑๔๘ ๐๓๐๘/๑๕๓๖๕ ๐๓๐๖/๑๕๒๕๕ ๐๓๐๑/๑๕๑๑๓ ๐๓๐๓/๑๕๑๕๐ และ ๐๓๐๖/๑๕๒๕๔ รวม ๙ ฉบับ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้เปรียบเทียบเอกสารประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคชาติประชาธิปไตยกับผลการตรวจสอบของสำนักงานสรรพากร ภาค ๑ และเอกสารประกอบการชี้แจงของบริษัท ไปดีมาดี จำกัด (โรงแรมแกรนด์ ทาวเวอร์ อินน์ กรุงเทพ ฯ) พบว่า มีการแก้ไขตัวเลขจำนวนเงินให้มากกว่าความเป็นจริง ปรากฏตามตารางเปรียบเทียบ ดังนี้

ลำดับที่	เล่มที่/เลขที่ ใบเสร็จรับเงิน ฯ ที่พรรคใช้ประกอบ รายงาน (ม. ๖๒)	เอกสารประกอบ รายงานการใช้จ่าย เงินสนับสนุน ของพรรค ฯ ตาม ม. ๖๒ (บาท)	ผลการ ตรวจสอบ ของ สนง. สรรพากรภาค ๑ (บาท)	เอกสาร ประกอบการ ชี้แจงของ บริษัท ฯ (บาท)	เอกสาร ประกอบการ ชี้แจงของ พรรค ฯ (บาท)
๑	๐๒๕๗/๑๔๘๐๑	๒๔๐,๐๐๐	๔๐,๘๐๐	๔๐,๘๐๐	๔๐,๘๐๐
๒	๐๒๕๘/๑๔๘๓๑	๘๐,๐๐๐	๓,๒๓๓.๘๗	๓,๒๓๓.๘๗	๓,๒๓๓.๘๗
๓	๐๓๐๓/๑๕๑๑๔	๘๕,๐๐๐	๑๗๖.๕๕	๑๗๖.๕๕	๑๗๖.๕๕
๔	๐๓๐๓/๑๕๑๔๘	๘๐,๐๐๐	๕๖๔	๕๖๔	๕๖๔
๕	๐๓๐๘/๑๕๓๖๕	๕,๐๐๐	๓,๘๕๒.๖๖	๓,๘๕๒.๖๖	๓,๘๕๒.๖๖
๖	๐๓๐๖/๑๕๒๕๕	๘๐,๐๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐
๗	๐๓๐๓/๑๕๑๑๓	๕๕,๐๐๐	๕๒๕.๖๕	๕๒๕.๖๕	๕๒๕.๖๕
๘	๐๓๐๓/๑๕๑๕๐	๕๕,๐๐๐	๕,๘๒๖.๑๕	๕,๘๒๖.๑๕	๕,๘๒๖.๑๕
๙	๐๓๐๖/๑๕๒๕๔	๕๕,๐๐๐	๒๔,๐๐๐	๒๔,๐๐๐	๒๔,๐๐๐

ส่วนการใช้จ่ายเงินสนับสนุน ฯ ตามโครงการอบรมผู้ปฏิบัติงานระดับสูง ผู้ถูกร้องได้จัดส่งสำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๒๕๔/๑๔๖๕๑ และ ๐๒๕๔/๑๔๖๕๒ รวม ๒ ฉบับที่ออกโดยบริษัท ไปติมาดี จำกัด (โรงแรม แกรนด์ ทาวเวอร์ อินน์ กรุงเทพฯ ฯ) เพื่อเป็นหลักฐานประกอบการรายงานใช้จ่ายเงินสนับสนุน ฯ ประจำปี ๒๕๔๖ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินดังกล่าวแล้ว พบว่า ใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๒๕๔/๑๔๖๕๒ มีการแก้ไขตัวเลขจำนวนเงินให้แตกต่างจากความเป็นจริง ปรากฏตามตารางเปรียบเทียบดังนี้

ลำดับที่	เล่มที่/เลขที่ ใบเสร็จรับเงิน ฯ ที่พรรคใช้ ประกอบรายงาน (ม. ๖๒)	เอกสารประกอบ รายงานการใช้ จ่ายเงินสนับสนุน ของพรรค ฯ ตาม ม. ๖๒ (บาท)	ผลการตรวจสอบ ของ สนง. สรรพากร ภาค ๑ (บาท)	เอกสาร ประกอบการชี้แจง ของบริษัท ฯ (บาท)	เอกสาร ประกอบการชี้แจง ของพรรค ฯ (บาท)
๑	๐๒๕๔/๑๔๖๕๒	๑๐๕,๕๒๕.๐๖	๑๒๔,๘๐๐	๑๒๔,๘๐๐	๑๒๔,๘๐๐

ผู้ถูกร้องไม่ชี้แจงแก้ข้อไม่ถูกต้องของใบเสร็จรับเงินดังกล่าวแต่ประการใด เป็นแต่อ้างว่ามีความผิดเล็กน้อยทางบัญชี โดยมีได้ตั้งใจทุจริตหากแต่สุจริตในการทำงาน การใช้จ่ายในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นการใช้จ่ายในกิจการที่จำเป็นของพรรคและเป็นไปตามความเป็นจริงกิจกรรมของพรรคที่ได้ดำเนินการเป็นกิจกรรมตามกฎหมายของพรรคการเมืองที่จำเป็นต้องดำเนินงานตามโครงการ และมีรายจ่ายบางประการไม่อาจมีใบเสร็จรับเงินให้เป็นไปตามที่นายทะเบียนกำหนดอยู่บ้างเล็กน้อยราวประมาณ ๔ - ๖ เปอร์เซ็นต์เท่านั้น ผู้ถูกร้องได้ดำเนินการโดยสุจริตแต่มีข้อผิดพลาดเล็กน้อยและอ้างว่าเอกสารใบสำคัญรับ - จ่ายเงินอาจผิดพลาดกันได้ เพราะมีเหตุจำเป็นในการใช้จ่ายเงินซึ่งหากนายทะเบียนพรรคการเมืองยอมรับค่าใช้จ่ายจริงของพรรคการเมืองแล้ว โดยถือว่าเงินที่ทางพรรคได้ใช้จ่ายไปเท่าที่จำเป็นนั้น เป็นค่าใช้จ่ายส่วนหนึ่งของการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองด้วย พรรคก็จะมีปัญหาในการเพิ่มจำนวนตัวเลขในใบเสร็จ ตามที่ผู้ร้องอ้างในคำร้อง

พิเคราะห์แล้ว เห็นว่านอกจากผู้ถูกร้องไม่ชี้แจงหรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหาตามประเด็นของคำร้องแต่กลับชี้แจงทำนองรับข้อเท็จจริงตามคำร้องของผู้ร้องด้วย เป็นแต่อ้างว่ามีความสุจริตและอ้างว่าเป็นข้อผิดพลาดเล็กน้อยทางบัญชี จึงฟังว่าผู้ถูกร้องได้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคชาติประชาธิปไตยในรอบปี ๒๕๔๖ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ซึ่งเป็นการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ ตามคำร้องของผู้ร้อง

อาศัยเหตุดังได้พิจารณาма จึงสั่งให้ยุบพรรคชาติประชาธิปไตย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายจิระ บุญพจนสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ